

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 577/2024-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], narodeného [REDACTED], [REDACTED], v zastúpení zákonným zástupcom [REDACTED], narodeným [REDACTED], [REDACTED], proti postupu Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp. zn. 3Nt/10/2023 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 24. júla 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaných prietrahov v súdnom konaní o návrhu sťažovateľa na obnovu konania vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 3Nt/10/2023 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ ako nemajetné dieťa bez finančných prostriedkov žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.
2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd koná o návrhu maloletého sťažovateľa na obnovu konania vedeného pôvodne pod sp. zn. 11T/66/2014, v ktorom sťažovateľ požiadal zároveň o ustanovenie právneho zástupcu a vyhotovenie znaleckého posudku, ktorý podľa jeho názoru môže priniesť rozhodujúce fakty.
3. Dňa 8. júna 2023 bolo z Krajského súdu v Nitre okresnému súdu postúpené podanie sťažovateľa označené ako „*podnet*“, ktorým sťažovateľ namietal prietahy v napadnutom konaní. Predsedníčka okresného súdu sťažnosť vyhodnotila ako nedôvodnú, keďže bola toho názoru, že zákonný sudca koná plynule a bez zbytočných prietrahov.

II. Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti poukazuje na Dohovor o právach dieťaťa a najmä na negatívne dopady na jeho práva z dôvodu absencie finančných prostriedkov a chýbajúcich citových vzťahov s otcom. Podľa sťažovateľa okresný súd na to, aby ustanovil právneho zástupcu a nechal vyhotoviť znalecký posudok, žiadny hlavný spis nepotrebuje.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V rámci predbežného prerokovania skúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Sťažovateľ nie je v konaní pred ústavným súdom zastúpený právnym zástupcom (o ustanovenie právneho zástupcu požiadal) a možno aj z tohto dôvodu ústavná sťažnosť obsahuje isté nedostatky, najmä absentuje označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ namieta. Napriek tomu je z jeho podania zrejmé a celkom nesporné, že namieta prietahy v konaní o jeho návrhu na povolenie obnovy konania – a to najmä pokiaľ ide o fakt, že podľa jeho názoru mal súd bezodkladne ustanoviť právneho zástupcu a nechať vyhotoviť ním navrhovaný znalecký posudok. Ústavný súd preto sťažnosť posudzoval z pohľadu namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) (pričom uvedené platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v zmysle článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť – pozri napr. II. ÚS 55/98, IV. ÚS 120/2018).

7. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 23. marca 2023 na okresnom súde návrh na povolenie obnovy konania vo veci vedenej pred okresným súdom pod sp. zn. 11T/66/2014. Lustráciou okresný súd zistil, že vo vzťahu ku konaniu sp. zn. 11T/66/2014 sa v súčasnosti vedie konanie o návrhu odsúdeného [REDAKOVANÉ] (otec sťažovateľa) a [REDAKOVANÉ] (matka sťažovateľa) na povolenie obnovy konania, a to pod sp. zn. 2Nt/22/2021. K tomuto konaniu boli zároveň pripojené spisy vedené pod sp. zn. 11Nt/66/2014, 2Nt/7/2017, 3Nt/5/2018, 17Nt/2/2019, 3Nt/23/2020, 2Nt/18/2017. Predsedníčka okresného súdu v rámci konania o sťažnosti sťažovateľa pre prietahy v predmetnom súdnom konaní tiež konštatovala, že vo veci sp. zn. 2Nt/22/2021 rozhodol okresný súd 16. marca 2023 tak, že návrh odsúdeného [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] zamietol. Následne bol na základe úpravy zákonného sudcu spis založený na lehotu 2 mesiace, po uplynutí ktorej bol zisťovaný stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 2Nt/22/2021. Dňa 1. júna 2023 bolo zistené, že proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania zo 16. marca 2023 podali

navrhovateľa sťažnosť a vo veci sú vykonávané procesné úkony prípravy spisu na jeho predloženie sťažnostnému súdu. Z vyjadrenia zákonného sudcu vyplynulo, že bez možnosti oboznámiť sa s relevantnými spismi nie je možné efektívne postupovať ďalej, pretože chýba základný podklad pre rozhodnutie súdu vo veci samej a tiež riešiť otázku pridelenia obhajcu v špecifickej procesnej situácii, keď maloletý navrhovateľ je zastúpený osobou, ktorá je jeho zákonným zástupcom a zároveň odsúdeným v predmetnej veci.

8. Podľa informácie, ktorú ústavnému súdu na jeho výzvu doručil okresný súd 13. septembra 2023, sa v posudzovanom súdnom konaní čaká na pripojenie súvisiaceho spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 2Nt/22/2021, pretože sa v tomto konaní vykonávajú procesné úkony – konkrétne ustanovenie nového obhajcu.

9. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014). Ústavný súd v súvislosti s hodnotením údajnej neefektívnosti postupu okresného súdu a v súlade so svojou predchádzajúcou judikatúrou, podľa ktorej „... *nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy*“ (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05), dospel k záveru, že aj v danej veci ide o takýto prípad, pretože konanie okresného súdu nevykazuje také znaky nečinnosti, ktoré by v čase rozhodovania ústavného súdu boli ústavne významné.

10. Ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach danej veci doba doterajšieho priebehu napadnutého konania (pol roka) nie je neprimerane dlhá, postup okresného súdu v napadnutom konaní až dosiaľ je plynulý a procesné úkony sú realizované priebežne.

11. Vzhľadom na uvedené možno teda konštatovať, že ústavný súd nepovažoval doterajší postup okresného súdu za taký, ktorý by signalizoval možnosť kvalifikovať ho po prijatí sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie ako porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

IV.

Ustanovenie právneho zástupcu

12. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní

pred ústavným súdom a ústavný súd žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhovel.

13. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu